

Поряд з цим, все більше втрачається суто національна обмеженість освітнього процесу, оскільки система освіти повинна випускати фахівців, які мають бути готові працювати не тільки у своїй країні, а водночас і відповідати вимогам світових ринків праці.

В останньому столітті процеси міграції робочої сили між країнами та континентами набули якісно нових рис. Міграція стає глобальним процесом, у який все більше включаються висококваліфіковані працівники, в якому поширюється нелегальна міграція і поряд з цим удосконалюються форми та механізми міжнародного врегулювання численних проблем мігрантів. За приблизними оцінками, за межами країн зараз в світі проживає від 100 до 150 млн осіб, що складає близько 2 відсотків населення Землі.

Зрозуміло, що збільшення чисельності людей, які шукають роботу на міжнародних ринках праці, об'єктивно виносить на міжнародний рівень необхідність вирішення численних проблем їх працевлаштування, соціального захисту, професійного навчання тощо.

Література

1. Основні показники вищих навчальних закладів України на початок 2003/2004 навчального року: Статистичний бюлетень. — К.: Держкомстат України, 2004. — 105 с.
2. Статистичний щорічник України за 2004 рік. — К.: Держкомстат України, 2005.
3. Лукичев Г. А. Трансграничное образование // Высшее образование сегодня. — 2004. — № 4. — С. 28—34.

*А. В. Калина, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ТА СТИМУЛЮВАННЯ НОВАЦІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасний стан розвитку всіх сфер економіки країни передбачає постійне оновлення та впровадження інновацій. Кожна сфера економіки має свої особливості та специфіку. Так, у промисловості процес впровадження новацій охоплює багато стадій та факторів, що визначають ринковий потенціал інновацій. Особливу роль при цьому відіграють соціальні фактори — законність, на-

дійність, соціальні вигоди вплив на навколишнє середовище. При цьому проводиться сегментація ринку інновацій за відомими методиками. Як застосовуються для сегментації стандартних товарів, де попит відіграє домінуючу роль, тобто коли йдеться тільки про поліпшення вище існуючих продуктів. Цей метод сегментації базується на ґрунтовному вивченню ринку спостережень за ним. Він передбачає чотири етапи, кожний з яких логічним продовженням попереднього. Що ж до сфери освіти, то вона специфічна і має свою особливість щодо впровадження інновацій. Особливість полягає в тому, що впровадженню інновацій передують накопичення досвіду знань викладача. Окрім того, інновацій частіше за все мають суто локальний (місцевий) характер і лише після достатньо об'ємної апробації рекомендуються для інших навчальних закладів. Знов таки, кожний навчальний заклад може або повністю запозичити інноваційну розробку, адаптувати до свої специфіки або частково, якщо можливості мають певні обмеження. У сфері освіти не можна за критерій оцінки взяти один з найбільш поширених розрахункових показник в прибуток його похідну показник норми прибутку на вкладений капітал, який обчислюється шляхом послідовного розрахунку швидкості обороту капіталу прибутку відносно обсягу продажу. Для оцінки рівня впровадження інновацій у сфері освіти бажано запровадити інші показники.

Так, на мій погляд, оскільки сфера освіти пов'язана з рівнем знань, умінь навичок студентів, у вигляді критерію оцінки інноваційних технологій слід приймати інтегрований показник, який би враховував рівень опанування знань по тій чи іншій дисципліні залежно від питомої ваги позитивних оцінок студентів як по чотирьох бальній систем, так по болонській. Такий показник можна розраховувати по всіх рівнях освіти по курсах. Крім того, можна розраховувати по всьому вищому або середньому закладу освіти, скорегувавши його на відсоток випускників, як і на протязі чотирьох або п'яти років після закінчення працюють на обраній спеціальності. Це дасть не тільки поштовх для постійної підтримки зв'язку з випускниками, а й викладацький склад буде відчувати, де необхідно оновити курси, «підтягнути» їх до рівня сучасної практики. Паралельно з цим бажано б було проводити зустрічі з випускниками у вигляді ділових семінарів, де б недавні випускники звернули б увагу викладачів на необхідність доповнення тих чи інших курсів дисциплін.

Для того щоб забезпечити впровадження інновацій у сферу освіти, можна запропонувати такий підхід, як оцінку рівня ви-

кладачів, які не тільки застосовують у навчальному процесі новітні технології, а постійно оновлюють курси лекцій, проводять круглі столи в дискусії з студентами по актуальним проблемам сьогодення в інтерпретації до тієї чи іншої дисципліни. Кожен навчальний заклад повинен встановити свої критерії у відповідності з ними оцінювати роботу кафедр, здійснювати стимулювання викладачів. Критерій може бути один або кілька (якщо це університет), але головним показником при оцінюванні повинен бути рівень відвідувань лекцій студентами.

*Т. В. Кальченко, д-р екон. наук, доц.,
кафедра міжнародного менеджменту*

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ І НОВІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Дисципліна «Глобальна економіка» викладається для студентів V курсу магістерських програм «Управління міжнародним бізнесом», «Міжнародна торгавля», «Європейська інтеграція», «Міжнародний інвестиційний менеджмент», «Міжнародний облік та аудит».

Якщо до 2007/2008 навчального року курс не передбачав проведення практичних занять, то з цього року вони стали органічною складовою викладання дисципліни. На нашу думку, головним спрямуванням практичних занять з дисципліни «Глобальна економіка» повинно стати усвідомлення головних закономірностей і проблем глобального розвитку, для цього класична форма опитування і виконання проміжних тестових завдань не є адекватною і не відповідає динамічній тканині курсу. Одночасно, враховуючи той факт, що ключовим посібником з дисципліни є монографія автора «Глобальна економіка: методологія системних досліджень», а ми, презентуючи лекційний матеріал, намагаємось звернути увагу на більш вузькі, скажімо, специфічні аспекти міждисциплінарного характеру глобальної економіки, слід зазначити, що перспективною формою роботи зі студентами було б органічне поєднання лекційного і практичного блоків курсу шляхом проведення лекцій-дискусій, лекцій-диспутів, лекцій—круглих столів, де викладач відігравав би роль не просто носія інформації, а «провокатора» дискусій, модератора групової робо-